

Секція: Економіка, організація і управління підприємствами

Щерба Анна Олександрівна

аспірант кафедри відділ проблем економіки підприємств

Інститут економіки промисловості

НАН України

м. Донецьк, Україна

МЕТОДИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ

1. У сучасному розумінні інвестиції – це всі види фінансових, матеріальних і інших цінностей, що вкладаються інвесторами в об'єкти підприємництва і інші види діяльності з метою отримання доходу, призначеного до інвестування.

Інвестиційна активність - це фактична реалізація інвестиційного потенціалу, враховуючи рівень супутніх інвестиційних ризиків. Інвестиційна активність відображає динаміку залучення інвестицій, їх структуру, а також співвідносить деякі макроекономічні показники, які описують і характеризують ступінь інвестиційної діяльності.

2. Інвестиційна активність є самостійною економічною категорією і застосовується тільки в контексті інвестиційної діяльності. Тому в якості об'єктів інвестування вибирають ті, які можуть забезпечити найбільш високу ефективність вкладень. Основою такого вибору є оцінка та прогнозування складових інвестиційного процесу: інвестиційної діяльності, інвестиційної привабливості й активності, інвестиційного клімату, інвестиційних проектів. Існує залежність перерахованих вище складових:

$$ІКп(Іприв) = f (ІА) \rightarrow (ІД) \rightarrow f (ІР) \rightarrow f (ІП)$$

ІКп - привабливий інвестиційний клімат;

Іприв - інвестиційна привабливість регіону (галузі);

ІА – інвестиційна активність суб'єктів;

ІД – інвестиційна діяльність суб'єктів;

ІР – інвестиційний ризик;

III - інвестиційний потенціал [4].

Тому перш, ніж розглянути методи оцінки інвестиційної активності розглянемо раніше запропоновані підходи до формування оцінок складаючи інвестиційний процес.

В даний час широке поширення отримали:

1. Статичні методи узагальнюючої оцінки інвестицій:
  - метод, заснований на розрахунку термінів окупності інвестицій;
  - метод, заснований на визначенні норми прибутку на капітал;
2. Методи оцінки ефективності інвестицій, засновані на дисконтуванні:
  - метод чистої приведеної вартості (чистої вартості, чистої поточної вартості);
3. Дисконтний метод внутрішньої норми прибутку;
  - строк окупності інвестицій;
  - індекс прибутковості [2].

3. Переваги статичних методів в тому, що вони прості в застосуванні і немає необхідності використовувати метод дисконтування, що дозволяє пов'язати грошові потоки з даними бухгалтерського обліку. Інвестиції принесуть прибуток тим швидше, чим коротший період окупності. Тому керівники підприємств, при прийнятті рішення щодо реалізації інвестиційних проектів, повинні враховувати як економічно виправданий термін окупності інвестицій, так і загальний час корисного використання інвестиційного проекту, облік цього фактора дозволяє підвищити привабливість інвестицій і тим самим впливає збільшенню інвестицій в даному регіоні.

Але метод окупності інвестицій, по-перше, не враховує доходи (надходження), які одержить фірма після завершення економічно виправданого терміну окупності та інші можливі варіанти, розраховані на більш тривалий термін окупності інвестицій і вимагаючи великих капіталовкладень, по-друге, не враховується фактор часу, тобто часовий аспект вартості грошей [1].

Що стосується методу розрахунку норми прибутку на капітал, то в країнах Західної Європи існують різні визначення поняття «дохід» та «вкладений капітал», при розрахунку норми прибутку на капітал як дохід може прийматись сума прибутку амортизації, чистий дохід, тобто після сплати податків та процентів за кредит, або чистий прибуток, тобто прибуток після вирахування податків та без урахування амортизації.

4. Методи оцінки інвестиційних рішень не у всіх випадках можуть бути єдиними, якщо врахувати, що вони значно різняться за масштабами витрат, термінів їх корисного використання, а також по корисним результатам.. У той же час реалізація більш масштабних інвестиційних проектів (нове будівництво, реконструкція, освоєння принципово нових видів продукції тощо), що вимагають великих інвестиційних витрат [5].

При оцінці інвестиційної активності слід використовувати традиційні методи (див.рисунок).

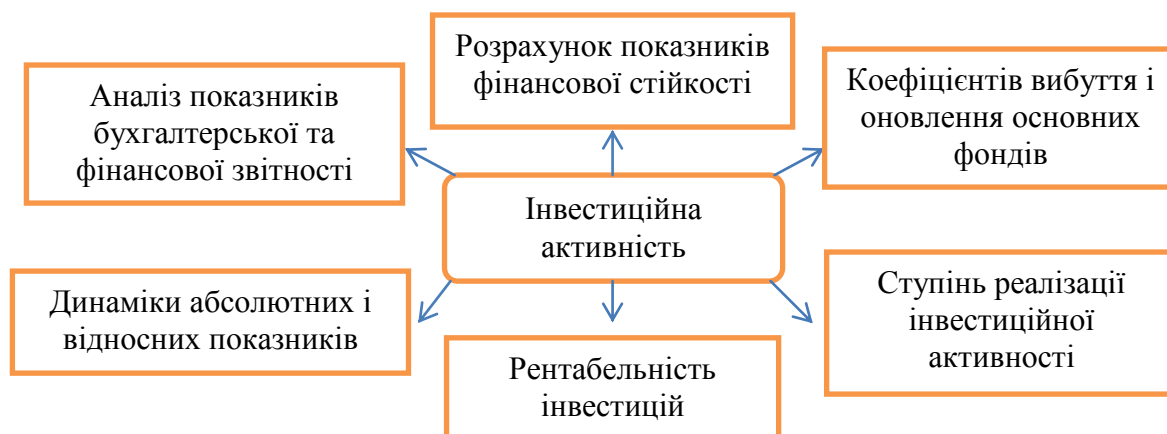

Рис. Традиційні методи інвестиційної активності

Розглядаючи фактори, що впливають на рівень інвестиційної активності в країні, можна опиратися на поняття так званого інвестиційного клімату.

Одним з основних чинників низької інвестиційної активності стосовно вітчизняних підприємств є відносна бідність громадян нашої країни, які не можуть дозволити собі віддавати частину доходу на інвестиції.

5. Обсяг залучених з початку 2015 року прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку України на 1 липня 2015 р. становив 42851,3 млн. дол. США (без урахування тимчасово окупованої території

Автономної Республіки Крим, та частини зони проведення антитерористичної операції). У січні – червні 2015 р. в економіку України іноземними інвесторами вкладено 1042,4 млн. дол. Та вилучено 351,3 млн. дол. прямих інвестицій (акціонерного капіталу). У 2015 році інвестиції надходили зі 133 країн світу. Із країн ЄС із початку року внесено 33154,9 млн.дол. інвестицій (77,4 % загального обсягу акціонерного капіталу), з інших країн світу – 9696,4 млн.дол.(22,6%) [3].

Ще одним важливим фактором інвестиційної активності, особливо в нашій країні, є рівень інфляції. Кожен інвестор повинен бути впевнений, що вкладені ним кошти не знецінюються з часом навіть з урахуванням одержуваного прибутку.

6. Саме тому на території України набагато більш поширені короткострокові інвестиції, які мінімізують подібний ризик. Кожен потенційний інвестор будь то приватний підприємець чи держава повинен сам оцінювати свої можливості і ризики, пов'язані з процесом інвестування. А компанії, що залучають додаткові кошти, повинні докладати максимум зусиль, щоб роздобути довіру потенційних інвесторів.

Економіка України перебуває в складній економічній ситуації, яка зберегла тенденції до погіршення у 2016 році внаслідок продовження військових операцій на сході України та окупації Криму.

7. Інвестиції складають вагомую роль в розвитку економіки України так як це головне джерело формування виробничого потенціалу та основний механізм реалізації стратегічних цілей економічного розвитку. Інвестиційна активність країни знаходиться на низькому рівні, через низьку інвестиційну привабливість вітчизняних підприємств та нерозвиненість національного фондового ринку.

Література

1. Горошко К.О. Стан інвестиційної діяльності в Україні / К.О.Горошко // Водний транспорт. – 2013.- Вип. 2. – С.72-76.
2. Колянко О.В. Регіональне управління інвестиційними процесами [Текст]: монографія / О.В.Колянко.- Львів: Видавництво ЛКА, 2009.- 248 с.
3. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. Оперативна статистична інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Сімків Л.Є. Стан інвестиційної активності в регіонах України / Л.Є.Сімків // Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка. – 2016.- С.430-435.
5. Шаблиста Л.М. Фінансова стійкість підприємства: сутність і методи оцінки / Шаблиста Л.М. // Економіка і прогнозування. – 2010. - №2. – С. 46-85.